

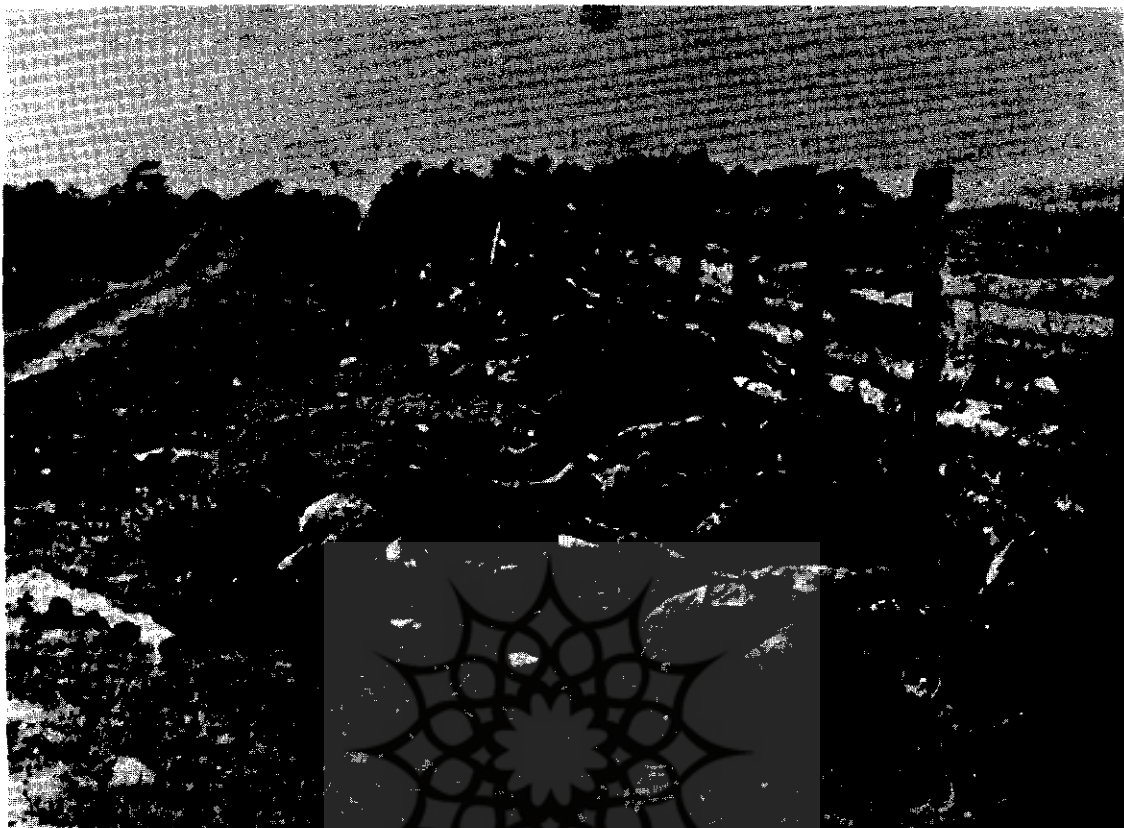
واقعیت
عریان جنگ
از پس دوربینهای
بزرگ و ابتدائی

عکسهای جنگ

روزنامه‌ها می کشیدند پرکردند و گستره‌ی جدیدی از واقعیت عریان جنگ را به روی مردم گشودند.

در این صفحات عکسهایی از لحظات حساس و تعیین کننده‌ی چند جنگ معروف معرفی شده‌اند. هر عکس با توضیحی درباره موضوع همراه است که نکاتی را در مورد زمینه‌ی مربوط به آن روشن می کند و بدون توجه به این زمینه، اهمیت این عکسها چنان که باید نمودار نخواهد شد.

عکاسی در میدان جنگ تقریباً بلافاصله پس از اختراع دوربین عکاسی آغاز شد. اولین عکاسان جنگ با دوربینهای بزرگ و ابتدائی شان واقعیتهای صحنه‌ی نبرد و زندگی در جبهه‌ها و مناطق جنگ زده را ضبط کردند و گزارشهای مستندی به دست دادند فارغ از تأثیرقالب جا افتاده و کهنه‌ی مکتوبات و نقاشیهای مرسوم. این عکسها جای طرحهایی را که طراحان همراه خبرنگاران جنگی برای مجله‌ها و

مقابل هجوم شدید نیروهای شمال بیاراید و به این ترتیب یکی از خونین‌ترین نبردهای جنگ داخلی در ۱۷ سپتامبر ۱۸۶۲ در آنتیتام روی داد.

توپخانه‌ی نیروهای شمال به روی نیروهای جنوب آتش گشود و آنان را مجبور به عقب‌نشینی تا نرده‌ی راه‌آهن کرد. نیروهای شمال پس از این آتشبازی پیشروی کردند. نیروهای جنوب صف‌آرایی کردند و به مقاومت پرداختند و چیزی نگذشت که کنار نرده‌ی راه‌آهن از اجساد هردو طرف انباشته شد.

جنگ داخلی آمریکا
(۱۸۶۱-۱۸۶۵) ۱۷ سپتامبر ۱۸۶۲
عکاس: الکساندر گاردنر

• نیروهای جنوب که به فرماندهی ژنرال رابرت ئی. لی، بقصد اشغال مری‌لند روبرو شمال پیشروی می‌کردند، در آنتیتام- مری‌لند غربی- با نیروهای شمال رودرو شدند. این عکس در کنار نرده‌ی راه‌آهن شاهراه شارپزبرگ به هاگرتون گرفته شده. در همین نقطه بود که فرمانده‌ی نیروهای جنوب تلاش کرد صفوفش را در

جنگ داخلی آمریکا

(۱۸۶۱-۱۸۶۵) ۱۷ سپتامبر ۱۸۶۲

عکاس: الکساندر گاردنر

در پای عراده‌ی توپ از شدت نبرد حکایت می‌کند. چکمه‌هایی که در سمت راست تصویر دیده می‌شوند احتمالاً از پاهای یکی از اجساد درآورده شده‌اند. نیروهای جنوب پشت ساختمان کلیسا موضع گرفته بودند که یک لشکر شمالی به فرماندهی ژنرال هاج به آنان حمله کرد. آتشبار دوم نوبخانه‌ی چهارم ایالات متحده در جریان این درگیری تلفات سنگینی داد. سرانجام فرماندهی نوبخانه، ستوان استوارت، دو توپ را به پشت جبهه فرستاد و با چهار توپ باقی مانده در بلندی کنار یک جاده‌ی زیرآب مانده موضع گرفت و از آنجا به روی شورشیان آتش گشود.

• یکی از بهترین عکسهای نبرد آنتیتام عکسی است که تصویرمردگان را در برابر کلیسای دانکر نشان می‌دهد. این کلیسا که روی تپه‌ای نزدیک شارپزبرگ واقع بود نقطه‌ی مرکزی خطوط مرزی منطقه‌ی نفوذ نیروهای جنوب به شمار می‌رفت و وقتی که شورشیان از مزرعه‌های همجوار بیرون رانده شدند به مواضع اطراف کلیسا برگشتند. جای گلوله‌های توپ بردیوار کلیسا و نعشهای افتاده

جنگ داخلی آمریکا

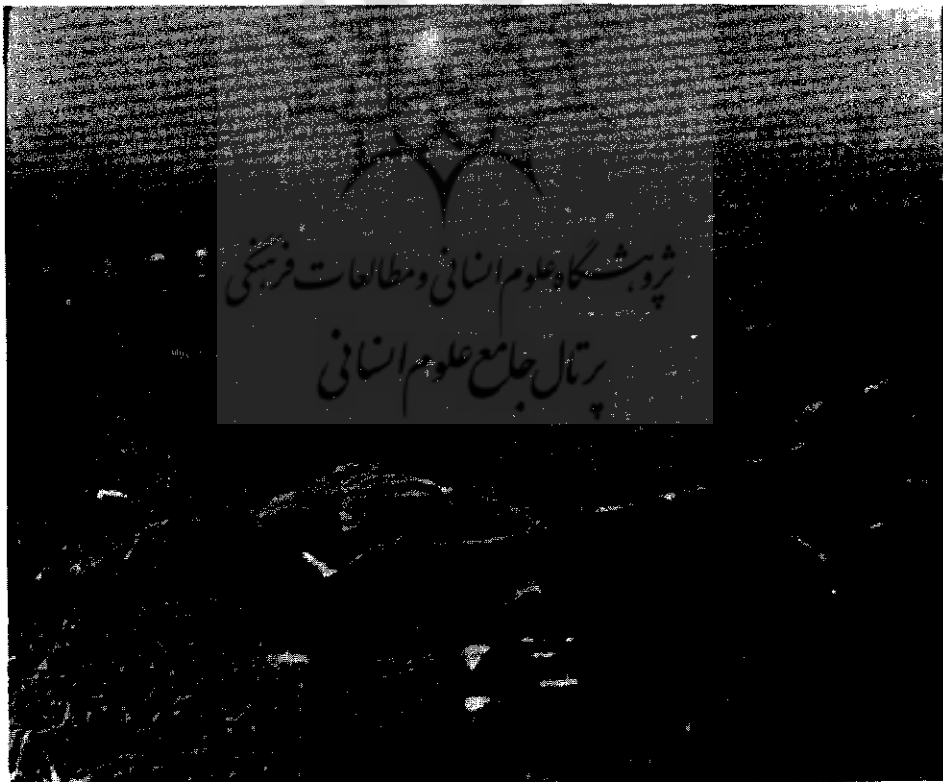
(۱۸۶۱-۱۸۶۵)

ژوئیه ۱۸۶۳

عکاس: تیموتی اوسولیان

دفاعی نیروهای شمال رخنه کنند، ولی موفق نشدند و سپاه ژنرال لی بناچار به پوتوماک بازگشت و روشن شد که ورق به سود نیروهای شمال برگشته است. عکس اوسولیان یکی از مشهورترین عکسهایی بود که در جریان جنگ داخلی گرفته شد و تأثیر عمیقی بر تخیل معاصرانش بجا گذاشت. این عکس زمانی گرفته شد که سپاه ژنرال لی عقب نشینی کرده و بارانی که از دوروز پیش می بارید اجساد را خیس کرده بود. تا این زمان برخی از اجساد نیروهای شمال دفن شده بودند و در عمق تصویر سربازان شمالی در حال واریسی میدان نبرد دیده می شوند.

● پس از درهم شکستن نیروهای شمال در چانسلرزویل، ژنرال لی، فرماندهی نیروهای جنوب، بسمت شمال پیشروی و پنسیلوانیا را اشغال کرد. چیزی نمانده بود که سپاه جنوب به واشنگتن برسد، ولی یک نیروی تازه نفس شمالی به فرماندهی ژنرال مید در گتیسبورگ بر سر راهش قرار گرفت. در جریان یک نبرد سه روزه، نیروهای جنوب تلاش کردند به صفوف

جنگ داخلی آمریکا

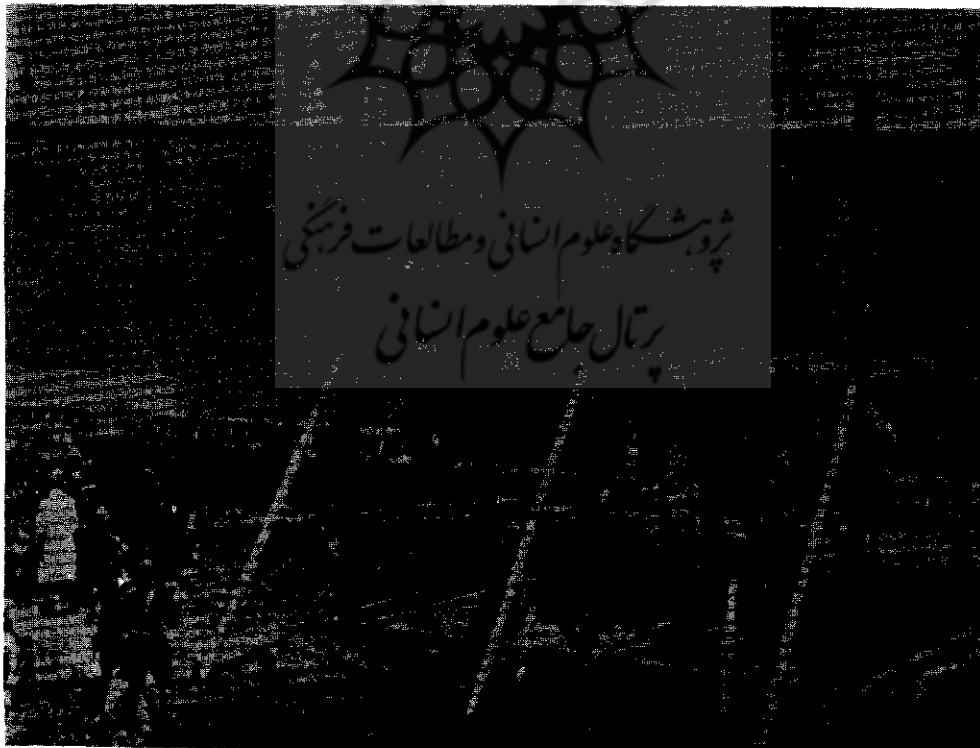
(۱۸۶۱-۱۸۶۵)

۲ بعد از ظهر ۷ ژوئیه ۱۸۶۵

عکاس: الکساندر گاردنر

این عکسها در ۱۳ مه ۱۸۶۵ در «هفته نامه ی هارپر» چاپ شد. در ۷ ژوئیه ی ۱۸۶۵ از روی بالکنی که به محوطه ی ندامتگاه مشرف بود، از این توطئه گران، که بر بالای چوبه ی دار بودند، چندین عکس گرفت. این عکسها هم در همان «هفته نامه ی هارپر» چاپ شد.

• هنوز یک هفته از تسلیم شدن ژنرال لی و خاتمه ی جنگ داخلی آمریکا نمی گذشت که پرزیدنت لینکلن به قتل رسید. (۱۴ آوریل ۱۸۶۵). الکساندر گاردنر در این زمان در ریچموند از ویرانه های شهر عکس می گرفت و همین که این خبر را شنید، بسوی واشنگتن شتافت تا از جنازه ی لینکلن عکس بگیرد. در عین حال از توطئه گرانی هم که در ندامتگاه مرکزی در بازداشت بودند عکسهایی گرفت.

جنگ آلمان و دانمارک

۱۸۶۴

عکاس: ناشناس

● از نخستین جنگهای بیسمارک برای به دست آوردن وحدت آلمان- جنگ آلمان با دانمارک در ۱۸۶۴ و جنگ شش هفته‌ای ۱۸۶۶- عکسهای اندکی به جامانده است. شاید اگر این منازعات بیش از این به طول می‌انجامید، عکاسان بیشتری به جبهه راه می‌یافتند. احتمالاً بیشتر عکسهایی که گرفته شد مفقود شده‌اند، چون تقاضایی برای چاپ و تکثیر وجود نداشته است. مناطق مرزی شلاس وی وهولستاین سالهای سال اسباب

کشمکش میان پروس و دانمارک بودند و بیسمارک در ۱۸۶۴ پس از انعقاد یک پیمان اتحاد با فرانتس ژوزف، پادشاه اتریش، این مناطق را تسخیر کرد. دانمارکیها به آلسن ساوند و قلعه‌ی دوپل عقب نشستند. دوپل در کناره‌ی روبه دریای بالتیک شلاس وی و در انتهای شبه جزیره‌ی ساندویت واقع بود و پروسیها از فوریه تا مه ۱۸۶۴ آنجا را محاصره کردند. ارتش ۴۰ هزار نفری پروسیها پس از روزها به توپ بستن قلعه و تیراندازی سنگین، موفق شدند نیروهای دانمارکی را تار و مار کنند. قلعه در جریان این نبرد به تلی از خاک بدل شد.

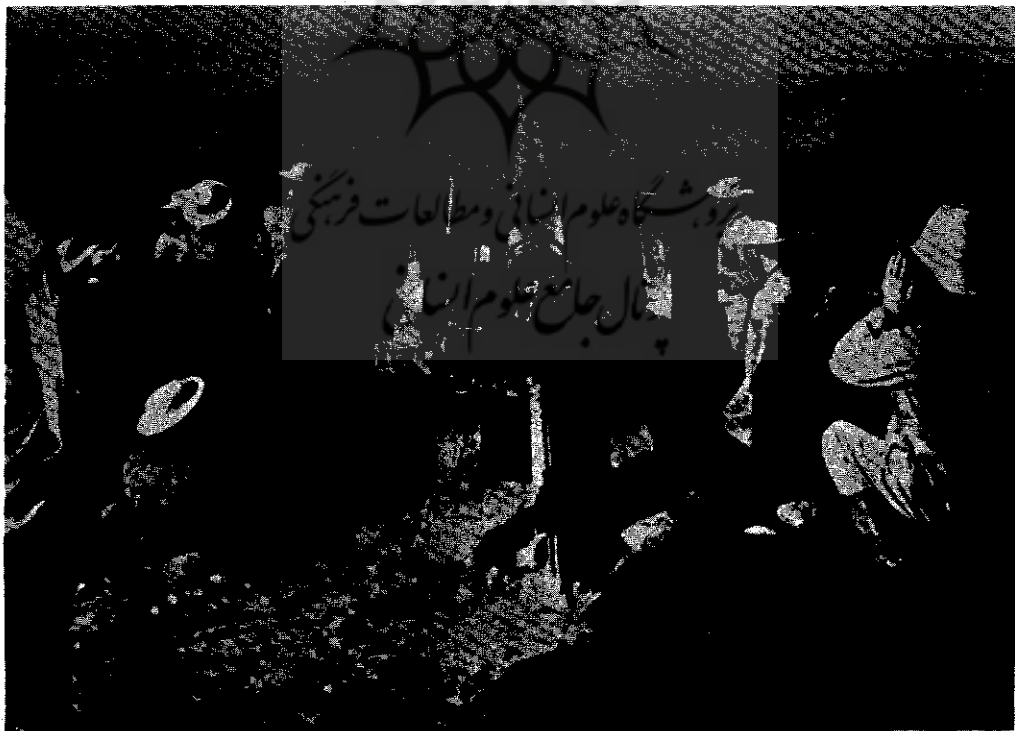
جنگ بوئرها (۱۸۹۹-۱۹۰۲)

۱۰ و ۱۱ دسامبر ۱۸۹۹

عکاس: رینولد تیل

● پس از نبردهای بلمونیت، انسلین و رودخانه‌ی مودر، ده درصد از فوج کیمبرلی ارتش انگلستان منهدم شده بود، ولی برای عملیات منطقه‌ی ماگرس فونتاین قوای کمکی بموقع رسید. عکس تیل توپ دریایی موسوم به «جوچمبرلن» را نشان می‌دهد که به سنگرهای بوئرها در تپه‌های ماگرس فونتاین شلیک می‌کند. با غریو گلوله‌ها و ایجاد آتش فشانی از خاک قرمز و تخته سنگهای بزرگ که به اطراف پرتاب می‌شدند، به نظر

می‌رسید همه‌ی تپه زیر و رو بیه جهنمی از آتش تبدیل شده است. اما این بمباران از قضا نتیجه‌ی درخشانی برای انگلیسیها نداشت، چون بوئرها سنگرهای مستحکم و عمیقی کنده بودند. این حمله‌ی نیروهای انگلیسی به شکست انجامید، تلفات سنگینی به بار آمد و سپاهیان تا رودخانه‌ی مودر عقب نشستند. با توجه به شکستهای دیگر انگلیسیها در جبهه‌های دیگر- استورمبرگ و کلنسو- هفته‌ی دهم تا هفدهم دسامبر ۱۸۹۹ برای آنان هفته‌ی شومی بود و به «هفته سیاه» معروف شد. وقتی که این عکس تیل سرانجام در

شماره‌ی ماه مارس سال ۱۹۰۰ مجله‌ی «گرافیک» چاپ شده، در زیرنویس آن اشاره‌ای به این مطلب نشده بود که عملیات ماگرس فونتاین موفقیت‌آمیز نبوده است.

جنگ بوئرها (۱۹۰۲ - ۱۸۹۹)

فوریه‌ی ۱۹۰۰ عکاس: کاپتین هولسون

● لشکر ژنرال فرنج در ۱۵ فوریه‌ی ۱۹۰۰ بسمت کیمبرلی پیشروی کرد. بوئرها به یاردبرگ عقب نشستند - که بیست مایل با رودخانه‌ی مودر فاصله داشت. در این منطقه نیروهای انگلیسی در ۱۸ فوریه آنها را محاصره کردند. در این عکس افراد گروهان

سوم هنگ کانادائیه‌ها را می‌بینیم که از تپه‌ای بالا می‌روند. سطح ناهموار تپه در عکس بخوبی پیداست و افراد در حال پیشروی فقط می‌توانند پشت تخته سنگها سنگر بگیرند. افسرها برای این که شناخته نشوند و هدف تیر بوئرها قرار نگیرند، به هیئت سربازها درآمده و درجه‌ها و نشانهایشان را کنده بودند. سربازها به تفنگهای لی انفیلد مجهز بودند که از سال ۱۸۹۵ به کار می‌رفت و به صورتی کامل تر در جنگ جهانی اول و اوایل جنگ جهانی دوم هم معمول بود. تلفات انگلیسیها در یاردبرگ بیشتر از همه‌ی مواضع دیگر در تمام طول این جنگ بود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جنگ بوئرها (۱۸۹۹ - ۱۹۰۲)

فوریه ۱۹۰۰

عکاس: رینولد تیل

گلوله‌ی تفنگ ماوزر و توپ بودند. بسیاری از افراد دست چپشان زخمی شده و این واقعت دقت نشانه‌گیری تیراندازان بوئرها می‌رساند.

● پیروزی نهایی انگلیسیها در پاردربرگ به تسخیر کیمبرلی انجامید، که از اکتبر ۱۸۹۹ در محاصره بود. چند نفر از انگلیسیهای زخمی را در این عکس می‌بینیم که در بیمارستان صحرایی پاردربرگ در انتظار نوبت بانسمان‌اند. بیشتر زخمها نتیجه‌ی اصابت

جنگ بوئرها (۱۸۹۹-۱۹۰۲)

ژانویه ۱۹۰۰

عکاس: ناشناس

انگلیسی درنبرد اسپون کوپ گرفته شده و اجساد روی هم انباشته‌ی آنان را نشان می‌دهد، هیچ فایده‌ای در بر ندارند و فقط به جنبه‌ی مرگبار و وحشتناک طبیعت بشری می‌پردازند.» عمیات اسپون کوپ جزئی از تلاش انگلیسیها برای تسخیر لیدی اسمیت بود. آنان امیدوار بودند که با تسخیر اسپون کوپ که مرتفع‌ترین تپه از تپه‌های مشرف به جاده‌ی تریکهارت- لیدی اسمیت بود موضع حساسی را به دست آورند. این تپه برای

• بوئرها این عکس را بعنوان یک عکس تبلیغاتی برای بالا بردن روحیه‌ی سربازان بوئر به کار بردند. واکنش مجله‌ی «آماتور فوتوگرافر» (۲ اوت ۱۹۰۱) نمونه‌ای از واکنش انگلیسیهاست: «عکسهای تازه منتشر شده‌ای که از کشتار دسته‌جمعی سربازان

نیروهای انگلیسی به صورت تله‌ی مرگ درآمد، چون نمی‌توانستند روی این تپه سنگرهای عمیق بکنند و از همه سوزیر آتش بودند. تلفات انگلیسیها به ۱۲۰۰ نفر می‌رسید. برای جمع‌آوری زخمیها و دفن کشته‌ها بیست و چهار ساعت آتش بس داده شد.

جنگ بوئرها (۱۹۰۲ - ۱۸۹۹)

۱۸۹۹ - ۱۹۰۰

عکاس: وان هودن

• این عکس تصویر روشنی از تیراندازان ماهر بوئر در حال عملیات به دست می‌دهد.

این تیراندازان باقرار گرفتن در سنگرهای کم عمق از آتش توپخانه‌ی انگلیسیها در امان می‌ماندند و از فاصله‌ی دور دیده نمی‌شدند. زندگی برای بوئرهای که در جبهه بودند چندان ناگوار نبود، چون که هم غذا به اندازه‌ی کافی داشتند و هم می‌توانستند به مرخصیهای طولانی و مکرر بروند. چریکهای بوئر لباس متحدالشکل رسمی نداشتند و به تفنگهای ماوزر مجهز بودند.

توانایی این تیراندازان در ابتدای جنگ دست کم گرفته می‌شد. هر کدام از این مردان در واقع نشانه‌گیر قابلی بود. بوئرها به شکار عادت داشتند و منطقه را خوب می‌شناختند.

ثبت

۱۹۰۴

عکاس: ناشناس

عکسهایی که هر روز در مجله‌ها و روزنامه‌ها می‌بینیم - همیشه مربوط به یک لحظه‌ی خاص و اخبار روزمره‌اند و کم‌تر بیش می‌آید که اشتیاق شدید به پیروزی را تصویر کنند... بهترین عکسهای جنگ نمادهایی عام و ماندگارند که همیشه زنده می‌مانند...»

هرچند این عکس فقط چهار سال پس از آخرین عکسهایی که در این مجموعه آمده گرفته شده است، به تنهایی تقریباً چهل سال تاریخ عکاسی را درمی‌نورد و با عکاسی خبری دهه‌ی ۱۹۳۰ بیشتر وجه مشترک دارد تا با عکاسی اواخر قرن نوزدهم. قدرت دوربین در ضبط لحظه‌ی مرگ همان‌طور خیره‌کننده است که در عکس مشهور رابرت کناپا از جنگ داخلی اسپانیا. کن بانیس، منتقد معروف، می‌نویسد: «عکسهای جنگ - آن

